

Szerkesztőségi Iroda
Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szellemi részét illető
kérdéseknek küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bármilyen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki házilpar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lapoten-
ként kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz kordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábról petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 50 kr.
Nyitólír sora 15 kr.

Gaudiamus igitur!

Hegedülnek, szépen muzsikálnak, jó kedve van az egész világnak; vagy ha nem épen is az egész világnak, hát a nagyon tisztelt ellenzéknek. Van öröm Izraelben A „Pesti Napló” táncol, a „Magyarország” „murizik” s a többiek járkák a káliai kettőst. Pesten, Budán az a hír, megbukott gróf Andrassy! A „Független Hírlap” nem leli helyét örömeiben s veszekszik az „Egyetértés”-sel, dehogy adná át neki azt a roppant nagy dicsőséget, hogy a külügyminisztert ő buktatta meg. Gastein, Bismark, novibazári expedíció, csehek foederalismusa, császári találkozás és a többi, mind csak azt jelentik ma, hogy vége van Andrassynak, elmehe Tisza Kálmán. Hát kell-e ennél nagyobb öröm széles e világon? Ugy-enem hiába zakatolt az ellenzék, mert ime a hatalomról leszédült a legmakacsabb magyar diplomata. Járd ki lábam, rugd ki lábam, virradtig!

Foly a dárídó ennek miatta hegyen völgyön. Hogy is ne! Egy magyar miniszterelnököt megbuktatni nem is tréfa dolog.

Csak hogy ezekhez a fontos hírekhez még nagyon sok kétség fér. Legelőször is nem tudjuk s azt tudni egyetlen ellenzéki kollegának sem jutott osztályrészül, hogy ha Andrassy le is mond, mi voltaképen lemondásának oka. Mind az, a miről ma lapjaink nagy garral beszélnek e tárgygal kapcsolatban — nem egyéb, mint légből kapott okoskodás.

Részünkről minthogy még segíteni sem tudjuk e megdőbbentő elhatározás indokait, tartózkodunk is kutatni azokat. Hanem annyi tény, hogy sem Gastein, sem Novi-Bazár nem gyakorolt ez elhatározó lépésre befolyást. Egyebütt lehetne azt keresni, a minek aztán a jó ellenzék talán még sem örülne olyan örült tombolással, mint most.

Egyelőre, köteles segítségül kifolyóan konstaltjuk, hogy a magyar ellenzék öröme leirhatatlan egy magyar külügyminiszter bukása felett. —

TÁRCA.

Adalék

nemes Háromszék 1848/9 iki viszonylagos, de dicsőségjellegű önvédelmi és szabadságharc történelméhez.

Az alább közölt békeszerződés pontozatait tiszteletes Nagy Sándor ur a következő sorok mellett küldötte be hozzánk.

Tisztelt szerkesztő ur!

Beváltom ígéretemet. Itt van ezen lapokon. Oly okmányt közlök, a mely még nem járt a magyar történész kezén. A két egyforma békekötési okmány közül az egyik eredeti osztrák kézben maradt; a második eredeti példány, hogy a háromszéki levéltárból hová lett; azt nem tudja a historia; hihetőleg az ostromállapot, vagy Bach-korszak alatt tűnt az onnan el.

Nekem birtokomban levén az eredeti egyik németközvetítő példány, általam a békekötésről leírt szó szerinti német másolata: gondolám szeretett szülőföldemnek, s a történelemnek teszek vele szolgálatot, ha közlöm. Akkori állásomról meg kell jegyezmem, hogy én a békekötésig Berde Móza hivatalos színezett magán titkára voltam, s csak miután dilettans tűzér működtem. Ezen állásom nyújtotta nekem az alkalmat említett okmányt lemásolhatni.

Ha időm s kedélyem engedi, szolgálni fogok e békekötés eredményével is, a mely nem kevésbé fog érdekes lenni. Addig is isten velünk!

Hídvég, 1879. aug. 10.

tisztelője, barátja:
Nagy Sándor.

Némi tájékoztatásul meg kell említenem, hogy az alább közlendő „Béke pontok” létrejöttekor egész Erdély s a Székelyföld leverve, elárulva,

Azt fel tudjuk fogni, hogy az ellenzék saját álláspontjához híven a külügyi politika vezetése körül követett eljárásokat annak idejében lelkiismeretesen gáncsolta, hogy hazaárulással, alkotmány feladásával bélyegezte Andrassyt; mindennek akkor volt értelme, mivel így kívánta azt a magas „pártérdek.” De midőn a keleti politika ránk nézve szerencsés megoldást nyert, mikor sikerült a külföldi diplomáciai tekintélyek előtt hazánk politikájának elismerést szerezni; mikor tiszteltté és számbavehetővé tette a magyar nemzeti befolyást a külföldi államok életére is: hogy akkor mikép lehet józan ésszel egy magyar államférfi bukása felett örövendni, azt már éppenséggel nem értjük. Hisszük, hogy az ellenzéknek az eleven ördög is inkább kell mint Andrassy. Hanem hazai, nemzeti szempontból szabad e ennek most örülni, azt ítélje meg a józan hazafiság becsületessége.

Jönnek idők, mikor az ellenzék keservesen meg fogja bánni mostani féketvesztett tombolását. Csak hogy a kijózanodás a fájdalmas csalódással együtt még előre be nem látható károkkal is fog járni. Nem kellett nekik a magyar külügyminiszter? Ám lássák, ha majd Hübner ur lép helyébe, mi fog történni akkor? Az udvari clique, csehekkel, közös hadügyekkel való cimborásba sok gyönyörűséges dolgokat fog majd akkor elkövetni nemzetünk, alkotmányunk ellen. Lesz módja akkor örülni az ellenzéknek.

A mi másik, Tiszát illető elhamarkodott örömet illeti az ellenzéknek, egyik lapársunk rámutat messziről a következményekre, mikor így szól:

Midőntiszát egyszer azzal fenyegették, hogy kisebbségre juthat, elég határozottan megmondta, hogy akkor odaül az ellenzék padjaira és meg fogja támadni ellenfelét feloldott nyelvvél. Ha Andrassy megbuknék a parlamenten kívül, ő sem tehet mást, mint eljő a magyar parlamentbe, Tisza és Andrassy nem Lónyay és Bittó, a kik megszüntek létezni, a mint megszűntek miniszterek lenni. Egy oppositio,

megdőlt volt a cs. kir. hadsereg előtt. Háromszék volt a thermopylaei szoros, s Leonidas csapatai itt küzdöttek s nem akadván áruló, itt védtek meg szülőföldjüket az ellenségtől, s mentették meg a székelynép becsületét.

És e leonidasi küzdelem babérainak nagy része illeti a békeszerződésben is felemlített „önkéntes”-eket (a kik alatt a XII. honvédszázalój ide menekült vitéz fiak értetnek) s a „Mátyás huszárok”-at, kiket később Kossuth huszároknak neveztek. Ők voltak a magva a lelkes székely csapatoknak.

De a békekötést megelőző, annyival inkább következő megújult harcok babérainak legnagyobb öröközőld levele Gábor Aront az ágyuk atyját s többnyire végzett készültségű fiakból szervezett tüzércsapatát illeti. A székelyágyuk első dörrenésére mondá: a székely nemzet: „ne félj pajtás, a miénk nagyobb, mint az ellenségé.”

Végre megjegyzem, hogy a békekötésről már szünetelt nem csak a megyei képviselőtestület, hanem az ugynevezett „Honvédelmi Bizottság” is, mely Berde Móza elnöke alatt, mint 24 tagú választmány működött. Ezen 24 tagú választmány állította meg az előzetes békeponthoz, s hajtotta végre a 10 tagú küldöttség, a mely így következik:

Békeszerződési pontok.

a melyek egyfelől cs. kir. katonai biztos br. Heydö százados és másfelől Háromszék küldöttai között megbeszéltek:

Háromszék által előzetesen megállított pontok

1. Az ellenség határainkról eltávolításuk; Miklósvar- és Bardocszék, Felső-Fehérvármegyének hídvégi járása az ellenségtől rögtön kitisztíttassék, hol most is dul.

2. Polgári és katonai kormányzás a Felsőé által szentesített törvények értelmében gyakoroltassék.

3. Ferenc József felséges királyunknak f. év december 2-ól tett királyi „Nyilatkozata” folytán

melyet Andrassy és Tisza vezet, nagyon rövidre fogja szabni azoknak az embereknek dicsőségét, kik elég vakmerők volnának csehek és udvari clique-ek védelme alatt saját hazájuk alkotmánya ellen törni.

Még nem vagyunk Törökországban, melyért talán ép azért rajongott annyit a „Napló”, mert ott elég ha a miniszter kegyvesztett lesz s akkor félre lehet lökni, mint a kifacsart citromot. S ha csakugyan valami titkos, alkotmány-ellenes kezék működnek! nem lesz e pártban egy sem, ki ne ismerné kötelességét hazája és nemzete iránt; nem lesz egy sem, ki átszaladna azok táborába, kik hazájuk sarkalatos jogainak feladásával kerültek a hatalomra. Mint egy ember fognök Andrassyt és Tiszát az oppositioá követni.

A. M.

Ő felsége két kézírata

a melyben elfogadja a Stremayr miniszterium leköszöntését és Taaffe gróftól bízza meg az új kabinet megalakításával, ekképen szól:

Kedves dr. Stremayr!

Teljesítve az ez évi július 11-én hozzám terjesztett kérelmüket, kegyelmesen indítva érzem magamat a reichsrathban képviselt királyságok és tartományok összes miniszteriumának lemondását elfogadni és Taaffe gróftól, az eddigi belügyminisztert bízom meg az új miniszterium megalakításával.

München, 1899. aug. 10.

Ferenc József, s. k.

Stremayr, s. k.

Kedves Taaffe gróf!

Midőn elfogadom a reichsrathban képviselt királyságok és tartományok összes miniszterumának lemondását, megbízom önt az új miniszterium

törvényeink és az ezekben adott engedmények megtartásának és a törvények és a királyi szó szentsége meg ne bántassék,

4. Fegyvereink, melyekkel magunkat s határainkat védjük, sőt Bardoc és Miklósvarszéktől ezenkívül a határszéleken az oláhság által leöltett székelyektől elvettek is, adassanak vissza.

5. Törvényhatóságainkba sorkatonaság, sem semmi nemű rendetlen nép be ne vezetessék.

6. Népünk, mely önvédelmére küzd, semmi táborozási költséggel meg ne terheltesse. Miklósvar- és Bardocszékbe, úgy Fehérvármegyének hídvégi járásában történt károsítások térítessenek meg,

7. Keblünkben levő „önkéntesek,” és „Mátyás lovagok” (későbbi Kossuth huszárok) csapatai, mint a melyek a Felsőé jóvágyásával és a főhadi kormány tudtával alakítottak, bántatlanul hagyassanak, nemcsak, sőt tökéletesen felszereltesse nek és ellátassanak minden szükségességekkel.

8. A törvényhatóság keblében létező egyének közül senki felelősség és megterhelhetőség alá ne vonassék.

9. A hadi foglyok kölcsönösen elbocsátassanak.

10. A megszüntetett országos közlekedés állomásai helyre.

11. Ezen békefeltételek feletti alkudozások ideje alatt mindkét részről megtámadás megszüntessék.

12. Brassóvidéke s általában a hátfalu magyarság személy és vagyon bántására s jóllétére nézve biztosítassék s minden terhelhetésektől mentesítessék.

Ratifikált békeponthoz:

Ad. 1. Személy és vagyon nem sértetik meg Miklósvar- és Bardocszék s Hídvég vidéke ellenségtől lincis megszála, mivel mi olyanoknak nem tekintetünk, mivel az elhivatásunk, hogy a törvényes állapotot helyre hozzuk.

megalakításával, és legközelebb elvárom az önnek erre vonatkozó ajánlatait.

München, 1879. aug. 10.

Ferenc József, s. k.
Stremayr, s. k.

Az új miniszterek névsoráról nagyon kevés újat jegyezhetünk föl. A kinevezést a felsége kéziratában „legközelebbre” várják. Majdnem bizonyosnak tartják, hogy Taaffe grófnak kívül Stremayr, Horst és Ziemalkowski az új kabinetnek is tagjai lesznek és így csak Pretis, Chlumetzky, Glaser és Mannsfeld fognak kiválni belőle. Ezek utódjait azonban még csak nem is találhatjuk a bécsi lapok; lehetséges, hogy a többi pártárványlatokból fognak választani, az alkotmányhű pártot pedig az említett négy miniszter fogja képviselni.

* A bécsi hivatalos lap közli az osztr. miniszterium kinevezését. Taaffe min elnök, Stremayr igazságügy, Horst honvédelem Falkenhaym gróf, földmívelés, Korb Weindenheim báró kereskedelem, továbbá Ziemalkowski és Prazak lettek miniszterek. Taaffe egyúttal a belügyi Stremayr a koroktatási és Csertek osztályfőnök a pénzügyminiszterium vezetésével bizatik meg.

* Gróf Andrassy lemondását király a felsége elvben elfogadta.

A lapok Andrassy gróf lemondásáról.

A Pester Lloyd a következő sorokat írja:

Oly forrásból, melynek megbízhatóságát illetőleg legkisebb kételyünk sem lehet, nagyfotosságu közleményt kapunk, mely minden más érdeket háttérbe szorít. Azt jelentik ugyanis nekünk, hogy gr. Andrassy kirándulása Terebesre nem szabadságra menetel, hanem úgy tekintendő, mint bevezetése gróf Andrassy végleges visszavonulásának a külügyek vezetésétől. A budai gr. Andrassy-féle palota összes lakóinak már felmondtak és a palotát tényleg berendezik a gróf számára. Ismétéljük: a közleményt feltétlenül megbízható forrásból vesszük de a definíthatlan, hogy ne mondjuk félelmes perspektívával szemben, mely előttünk fel tárul, mégis azon reménynek akarnánk helyet adni, hogy a hír nem fog valóban bizonyulni. Egyelőre tartózkodunk minden kommentártól és be akarjuk várni mit hoz a legközelebbi nap.

A „Pester Lloyd” 12-én kelt esti lapja a következő megjegyzéseket teszi:

Azon fontos tartalmu hírhírhöz, melyet Andrassy terebesi utazásának jelentősége felől kapunk, a politikai kérdések oly halmaza fűződik, hogy batorság lenne azonnal megkísérteni ezekre a válasz adást. Micsoda okok azok melyek Andrassy most arra bírhatják, hogy lemondását adja be, s lemondása szabad elhatározásának eredménye-e avagy kényszerítve lett rá? Politikai indokok forognak-e fenn, vagy csupán személyi kérdések voltak a döntők? S ha az indokok politikaiak — a

külügyi politikai menete-e az, mely a változást a külügyek vezetésében szükségessé vagy hasznossá teszi: avagy a belviszonyokban későbbi gyökeres átalakulás, mely lehetetlenné teszi, hogy Andrassy az eddigi irányban működjék; avagy Andrassy személyiségében akadályt látjuk-e egy új belügyi politika inaugurálásának? És mily következei lesznek a gróf visszavonulásának a belső átalakulásokra s milyenek a monarchia nemzetközi viszonyaira? Hol van és ki az a politikai személyiség, ki hivatva lehet Andrassy grófot pótolni, s micsoda politika fog az Andrassy által követett helyébe lépni? Ki akar vállalkozni arra, hogy Ausztria-Magyarországon folytassa azon politikát, a melynek részére Andrassy a közélet szellemét csak nehezen nyerhette meg, avagy Andrassy visszavonulása ezen politika meghátrálását jelent? Be ismerjük, hogy tudomásunk a tényeknek között ismertetésénél többre nem terjed. Előttünk csak a tény áll, a melyben kételkedni teljességgel semmi okunk sincs, de a kulisszák mögött történt dolgok az erők összejárása s az akció célja egyelőre előttünk s az egész világ előtt sűrűn el van lepelve. Csak gyanításokat hozhatunk fel, tényeket nem. Oly hirtelen, oly váratlan s a helyzet által oly kevésbé indokoltan tűnik fel Andrassy hogy szükségképpen oly behatásokra kell gondolnunk, melyek nem normalis mértékkel mérendők. Hogy csak egyre emlékeztessük; Andrassy visszavonulása még csak parlamentárisan sem igazolható. Andrassy gróf megnyerte a delegációkat, tehát azon alkotmányos testületeknek bizalmát és jóváhagyását, a melyeknek felelős, sőt politikája a két parlament sanctióját is megnyerte s azon egyedül tényt, melyet a delegációk szervezete óta végrehajtott, i. e. a portálvi konvenciót még nem volt alkalma az illető testületek előtt képviselni.

A „Neue freie Presse”, Andrassy politikájának elkeseredett ellensége, egy gyöngye fordulatot tesz. Ajánljuk ellenzéki lapjaink figyelmébe a melyek a bécsi collegát tartották eszményképük gyanánt. A „Neue freie Presse” tehát nem tartja meglepőnek, ha olyanok emelték volna ki Andrassyt a nyeregéből, a kik nincsenek képviselve a parlamentben: de ő azt hiszi, hogy a novibazari conventio sáványoságu buktatta meg Andrassy grófot és ezt mondja, hogy őt nem fogja gyászolni azt a minisztert, a ki nem vette tekintetbe a közvéleményt és a delegációkban olykor lovagostort suhogtatott, hanem örülni sem fognak bukásán, mert nagyon jól tudják, hogy az általuk megtagadott politika tovább fog élni Andrassy nélkül. Ezért ő felelős, de nem az ő munkája, ámbár szívesen dicsekszik vele.

A „Neue freie Presse” tehát már kezdi belátni, hogy még rosszabb is következhetik.

A „Kölnische Zeitungnak” a következőket jelent Bécstől: „Andrassy gróf néhány nap előtt azt a sürgős kívánságát fejezte ki a felsége előtt, hogy lemondhasson, de határozott választ nem kapott az uralkodótól. Mindamellett bizonyosnak mondható, hogy Andrassy nem fogja visszavonni lemondási kérelmét! azonban a végleges elintézés még elhúzódhatik talán novemberig is. Andrassy lemondásának okául most is azt mondják, hogy erős ellenzésre talált előbbi befolyások

barátjainál. Ehhez járul mindenesetre a cseh és morva nagybirtokosok compromissuma is, és Andrassy az az agodalmak, hogy Taaffe cabinettel, vagy ennek a még inkább jobbra kanyarodó utódjaival tartósan nem maradhat együtt. Taaffe és Andrassy közt többi napokban egyetértés jött létre a külügyi politikát illetőleg, sőt Andrassy Taaffe-jövendő collegáinak neveit is tudta, és azok kinevezését helyeselte, de a belügyi politika jelen fordulatával szemben a mostani pillanatot aránylag a legkedvezőbbnek tartja a lemondásra. Ő azt hiszi, hogy a delegációban mint delegátus jobban, és elfogadná nélkül védelmezheti politikáját, mint a miniszterszékből. Esetleges utódjáról mindenféle hírek keringenek. Nekem okom van hinni, hogy jelenleg Clam-Martinitz Henrik gróf áll az előtérben, ámbár a hírlapok eddig még nem emlegették őt. Andrassy utódjának megválasztása kétszeresen nehéz, a berlini cabinethez való viszony miatt, a melynek az eddig megnevezettek állítógat nem tetszettek valami különösen. Andrassy már két hónappal ezelőtt tudatta Bismark herceggel elhatározását, hogy lemond.”

A „Deutsche Zeitung” írja, hogy Andrassy gróf barátai még most is remélik, hogy a válság a külügyminiszter javára fogoldódni, és valószínűnek tartják, hogy az uralkodó hercegi címet fog adni elismerése és kegye állandó jelűl a távozó államférfinak.

Tiszta Lajos, szegedi kir. biztos megke-reste a fővárosi hatóságot, hogy az újonnan felépülő város díszítéséhez majdan szükséges befizetési ültetvényeket, nevezetesen fákat és cserjéket a főváros költség kimelés szempontjából engedné neki át. Gerlőcy polgármester ur azonnal intézkedett, s a főkereszt által egy kimutatást készítetett arról, hogy milyen fák s cserjék állnak a főváros rendelkezésére. A főkereszt kimutatásában külön felsorolja azon fafajákat, melyek díszítésre alkalmasak. Ilyenekből 5000 darab cserje volna rendelkezésre, sőt anyokra 4000 darab van használatba, erdőültetvényekre alkalmas magonc pedig 25000 darab adható át. Gerlőcy az ügyet e szerint fogja a legközelebbi tanács ülés elé terjeszteni s a főváros e idig tanúsított áldozatkészségétől remélhető, hogy Szeged város kiépítése körül is, megteszi közelességét.

Katonai körökben fontos változások történnek. A hivatalos lap következőket közli: A Felső, montepastellói báró Mollinár Antal tábornagynagy, lemburgi parancsnoktól tábornoknak, egészségi tekintetből tett saját kérelmére, ezen állásától való fölmentését elrendelni és neki a kérelmezett szabadságot, számfelveti viszonyba való helyezés mellett, megadni; továbbá báró Litzelhofen Ede altábornagyt krakkói hadparancsnokot, — lemburgi parancsnoktól tábornokká — báró Bienenher Károly altábornagyt, a II. k. gyaloghadosztály és a törzstiszti tanfolyam parancsnokát, — krakkói hadparancsnokká kinevezni méltóztatott.

A teljesen levertnek hitt zulu király — mint a Times legújabb jelenti — még újabb ellentállási kísérletek készül. Az angolok visszavonulását Ulundiból annak tulajdonítja, hogy su-

tetnek a cs. kir. hadsapat commandans által befoglalásával azonban a katonai biztos által tett és a küldöttség által is megengedett pötléknak (hozzátételnek) a löszerek és ágyuk átadására vonatkozólag.

Ezen békeszerződés (Pacifizáció) kölcsönös kicserélése 1849. jan. 2-án Arapatokon fog megtörténni és csak azután lép teljesen érvénybe, ha a katonai határőrök meg a Szék katonai és polgári tekintélyei és a községek eskületele a katonai biztos Mr. Heyde századosnak adott kézbeadással fog megtörténni.

Kelt Brassó, január 2. 1849. reggeli 4 órakor.

Gedeon József,
tábornok hadsapatvezér.

Mint ezen eskülettelre felhatalmazottak meg-erősítjük, ratificáljuk mi is Háromszéknevében a fennebbi pontokat.

Arapatok, január 2-án 1849.

Béldi Gergely,
mint elnök.

Bialis Ferenc, Gyárfás Dávid
Gr. Kálnoky Imre Varga Mihály,
Gödri Ferenc Jánosó
Elek, Székely Dávid, Papp
György.

Az eredeti német szövegű szerződés, egykoru hiteles német szövegű másolatából lefordította és közli.

Hidvég, 1879. aug. 10-én.

Nagy Sándor.

Ad. 2. 3. Ezen pontokról semmi továbbit nem nyilváníthatok, minthogy az a Felső által szentesített törvények mindig megtartattak, s hogy ezen vidék is az a Felső által megerősített törvények szerint azonban ideiglenesen katonai ellenőrzés alatt igazgattatik.

Ad. 4. A fegyverek az eddig katonai szolgálatot tett székeknél meghagyatnak, a többi népességnél levő fegyverek azonban mind addig míg a közös (gemeinschaflich) igazgatás (Verwaltung) által szükségesnek láttatik illető feljegyzés és ellenőrzés alatt, a vidékben meghatározandó helyekre felfognak rakatni. A határőrvonal szolgálat azonban, hasonló katonai kötelezettség, fegyver és hűség alatt, további törvényszerű szabályozásig, ezután a szék minden polgárát által egyformán fog teljesíteni, a mennyiben ezek tudniillik katonai szolgálatra alkalmasok, önként értetődik, hogy ezek a szolgálat alatt katonai törvények szerint igazgattatnak. Ellenben a sorkatonaság is kezkesedik (garantirt), hogy az ország minden nemzetét erős szakos megrohanások ellen védeni fogja.

Ad. 5. Az előbbi pontok által meg van oldva s marad az előbbi állásban.

Ad. 6. Minthogy az országgyűlés teendője, annál fogva nem lehet a mostani szerződésnek tárgya.

Ad. 7. Ezen pontba B. Heyde százados teljeséggel bele nem egyezik, sőt inkább határozottan követeli, hogy az „önkényesek” és „Mátyás-huszárok” fegyvereiket s lovaikat a cs. kir. csapatok előlérésénél letegyék. Alovakra vonatkozólag azok, melyek a huszárok által nyugta mellett vétettek át, úgy hiszi a százados és előrsi parancsnok, hogy az előbbi tulajdonosoknak hiteles kimutatása mellett azoknak alapos igényeire a vezénylő tábornok a nagyméltósága méltányos tekintettel leend úgy szintén azon löfészerelvényekre is, melyek a székehuszároktól adtak át.

Ezen két csapat (Corps) embereinek, mint olyanoknak semmi bántalmok nem lesz, tetszéseik szerint a cs. kir. hadseregben szolgálatba léphetnek, a foglalkozás nélkülük pedig uttveléll ellátva lakhelyükre (Heimath) utasítottak. A miniszterium által kinevezett tiszték rangjakra vonatkozó igényeiket annak idejében a meghatározott hivatal elébe terjeszthetik.

Ad. 8. Mindkét részlől bizalomteljesen reméljük a Felső kegyétől, hogy vidékünk, politikai mozgalmakban résztvevő egyénei semmi felelősség alá nem fognak vonatni.

Ad. 9. 10. 11. 12. Ezek önként értetődnek. A fennebbi pontok általunk, a békekötésre (Pacifizáció) ki küldött biztosok által ilyenképen módosítottak a Ratificatio feltétele alatt, a mely legközelebbi reggel 4 órakor Arapatokan fog megtörténni és kicseréltetni.

Földvár (Marienburg) jan. 1. 1849.

Azon megjegyzéssel, hogy azon ágyuk, melyek a határszéli ezredek állományához nem tartoznak, vagy a cs. kir. raktárakba, valamint az ezredeknél nem tartozó löszerek kiszolgáltatassanak, vagy az ágyuk a mennyiben alkalmasok leendenek, cs. kir. hatóság által meghatározott helyen, Háromszék költségére ismét harangokká öntessenek.

Br. Heydte,
százados,
cs. k. meghatalmazott.

Béldi Gergely, mint a küldöttség
elnöke, Gr. Kálnoky Imre, Bialis
Ferenc, Jánosó Elek, Gödri
Ferenc, Varga Mihály, Cseh
Imre, Gyárfás Dávid, Papp
György, Nagy Ferenc.

A fennebbi megállított 12 szerződési pontok azoknak jól kifejezett értelmében és a békekötés pacifikáció jól felfogott céljából ezen megérősít-

lyos veszteségeket szenvedtek. Három-négyezer embere van a ngomei erdőben és az angolok követit — mint baszék — le fogja mészároltatni. Az angol hadoszlopok ezen hírek folytán ismét előre nyomulnak észak felé! Oham zuluvezérrel és a swazik néptörzsével három felől akarják Cetewayot megtámadni. Egy hatalmas zulu-főnök is akadt, ki erős pozíciókra támaszkodva, készül az ellentállásra.

Ismét a „Cserey-muzeum ügy.”

Azt hittük, már belenyugodtak a muzeum „jóakarói” ezen kérdésnek status-quojába; úgy látszik azonban, hogy a hecc nem szűnik. A „Maros Vidék” legközelebbi számában Sándor Kálmán, a „Cserey muzeum” alapítója ismét vezércikkzik s írja a következő bölcsességeket:

„A szenvedélyesség terén elől megy Háromszék megye alispánja, a ki egy közelebből tartott megyei közgyűlésen menetegetni igyekezett magát, hogy 1877. óta e muzeumot azért nem vették át, mert midőn 1879. február hóban a leköltöztetés felől intézkedni akart, az asztalos munkák még nem készültek el, valamint az átadási lajstrom harmadik példányának (!) elkészülését is mai napig is várja.

És habár a muzeumór május 17-ike óta a muzeumot folytonosan költözteti és folytonosan annak rendezését egyedül (minden, még egy szolgáltsággal) áradozik, olyan ürügyek alatt, hogy a muzeum berendezve még nincs átadva, és hogy az átadási lajstrom 3-ik példányá még nincs elkészítve, a muzeumór fizetését megtagadta az alispán indítványára a megye is és mindaddig, míg készen átadva nincs, özv. Cserey Jánosné, a lelkes alapítónő kényszerítik továbbra is a költségek hordozására, a ki csak azóta is, a mióta a költöztetés megkezdődött, 150 frtot költött asztalos, üveges, lakatos, festő, kőműves és ács munkálataira s azon kívül kénytelen — a megyei hatóság szives figyelme folytán — a muzeum ór fizetését is még mindig sajátjából hordozni.

Ez így nem jól megy, ez nincs a maga rendjén. A megye követeli a muzeumóról a 72 éves lajstrom harmadik példányát s még a két elsőrt is az eddigi áradozásért se fizet semmit, miféle méltányosság ez?

Nem személyes rokon-, vagy ellenszenv iratja velünk e sorokat. Sem a megye alispánját, sem a muzeumór urat személyesen ismerni nincs szerencsénk, sőt egyetlen egyszer látni sem volt alkalmunk; de a lelkes alapítónő szavaiból tudjuk, hogy a buzgó muzeumór lelkiismeretes áradozásaiért nem megróvást, hanem elismerést érdemelne. (!)

Ez így tovább nem mehet; vagy intézkedjék a megye saját hatáskörében rögtön és a további halogatásokat mellőzve, vagy a muzeum tulajdonosa úgy is a székelység lévén és Háromszék megye Sepsiszentgyörgyi székhelyi elcsupán bizománya, szentgyörgyi megyei muzeum ügyét, a ki leginkább megillet, a „székelymívelődési és közigazgatási egyesület” útján. A szept. 2-án Csikszeregyében tartandó székelgyűlésen a muzeum ügyét rendezni kell. Ha nem tud, vagy nem akar a megye még évi 500 frtot sem fizetni a muzeumórnek, alakítson a székel egyet a székel nemzeti muzeum-egyletet pl. 5 frt. évi díj mellett s mi a székel nemzet köz munkái (?) szivesen és hazafias készséggel állunk a kibontott zászló alá.”

Nem tudjuk megérteni, miért fekszik olyan nagyon S. K. és társainak szívén ez a „nemzeti közkincs.” Fellármázták vele a budapesti lapokat, az erdélyi közlönyöket s voltaképpen maguk a legelkessebb lármások sem tudnák megmondani, mi hát ennek a célja voltaképpen. Mert, hogy ez „nemzeti kincs,” s hogy annak „vezetését ellenőrizni kell,” abba mi is belenyugszunk teljes hazafiai készséggel. De hogy vezércikkeket írjanak ró szánra avatlatlan kezek, hogy tévútra vezessék a közönséget gyanus információk után hozzá nem értő újdondászok s kompromittálni igyekezzenek egy, mindenestire művelt megye tisztikarát csupán pajtáskodásból, azt már nem szabad megengednünk.

Sándor Kálmán, igen nagy valószínűséggel megbízás folytán, hevesen neki ront az alispánnak, immeteti az alapítónő költségeit a muzeum beállítására körül s nem gondolja meg, hogy míg az utóbbi ellen illetéktelen beavatkozása által a tartozó illetet sérti meg, addig a megye ellen szórt alaptalan vádaival gyanussá teszi önmagát.

Mi nem akarjuk S. K. ur bölcsességét kétségbe vonni, teljesen megnyugszunk a muzeumór érdemeiben, de azt kereken tagadjuk, hogy a muzeumór (!) eljárása a megyével szemben korrekt lett volna. Ez volt pedig a heccnek kiindulási pontja s a megsértett ambíció ezért követelt annyi félkegyelmű cikket a „Közvélemény,” „Pesti Napló,” „Maros Vidék” stb. hasábjain.

Hogy, a közgyűlés megtagadta a muzeumór fizetését az alispán indítványára, azt bizony n-

gyon okosan tette. Mindaddig, míg a megyének hivatalosan át nem adottot a muzeum, addig honnan utalványozza fizetését. Ezen átadást nem kellene késleltetni sem a muzeumórnek. sem a muzeumór kebelbarátjainak az efféle cikkekkel által.

Végül is azt látjuk, hogy S. K. urnak nincs rendén a székelja. Először a „székely nemzeti gyűlés (sic) foruma elé kívánja terelni a dolgot s miután ez nem létezik, hát most, a székel mívelődési és közg. egyet kezébe akarja letenni. Egyik olyan hőbortos kívánság, mint a másik. Ha ismerné az alapítvány levelet, tudná akkor, hogy ezzel a nevezett egyesületnek éppen semmi köze nincs. Háromszék megye át fogja venni a muzeumot minden beavatkozás nélkül s intézkedni fog annak sorsa felől S. K. ur nélkül is.

Az alispán és a megye megtette a maga kötelességét s megfogja ezután is tenni a nélkül, hogy S. K. ur épületes tanácsait meghallgatni szükségesnek tartaná.

A tüzesetek tárgyában

az alispán hivatal következő rendeletét bocsátotta ki a szolgabírókhoz és városi tanácsokhoz:

Dacára a rögtönbírósi eljárás fennállásának a tüzesetek folyton ujulnak meg, roppant károkat hagyva maguk után.

Ezen szomorú körülmények között hivatalos kötelességemnek ismerem a legéberebb felügyeletre hívni fel a tekintetes szolgabíró urat (városi tanácsot és a tek. szolgabíró ur városi tanács) által nemcsak az alantabb községi előjáróságokat, de magát a lakosságot is, mert ezen csapástól csak a legáltalánosabb intézett polgári kötelesség teljesítése mentheti meg az egyesek vagyonát.

És hogy e tekintetben maga a hatóság járjon elől a legjobb példával, ennek kötelessége mindazt megtenni, mi hatalmában áll, minél fogva midőn felkerem a tek. szolgabíró urat (városi tanácsot), hogy saját hatásköréből is mindazt rendelkezze el, mit a vagyonbiztonság megővására a törvények korlátain belül szükségesnek vél és azt ide jelentse be, különösen pedig időhaladék nélkül intézkedjék, hogy:

1. a rögtönbírósi eljárás minden egyházban ujból is kihirdetessék,
2. hogy az éjjeli örök kötelességeik teljesítésében, az előjáróságok által szigorúan ellenőriztessenek s mulasztások esetében megbüntetésenek,
3. minden községben a tűzrendőri szabályok legpontosabban végrehajtva legyenek, mely célból
4. minden községben a vízi puskák, kampók, vízihordó edények, hogy jó karban vannak-e, a tek. szolgabíró ur (városi tanács) által vizsgáltsanak meg és erről jelentést és hó végeig ide tegye meg.

5. törekedjék oda, hogy általában társadalmi uton az annyira veszélyesnek bizonyult papiros szivarozás korlátoztassék, mit különösen a gazdák tilthattak el saját háztartásukhoz tartozó egyéneknek.

Sepsiszentgyörgyön 1876. aug. 10-én.

Alispán helyett
Horváth László,
főjegyző.

A császári találkozás.

Midőn a német császár a Merán villa elé érkezett, az osztrák magyar uralkodó egészen meg volt lepve az érkezés által és sietve ment le a lépcsőkhöz vendége elé, miután figyelemztették annak jövetelére. A kocsihoz érve, e szavakkal illette a német császárt: Egészen megszerényen és gyors megérkezéseddel. A két uralkodó szívélyesen kezét szorított, megölelte s háromszor megcsókolta egymást. Mikor a Merán-villához értek s a német császár a lépcsőre lépett, uralkodónk így szólott hozzá: „Az csak mégsem fogod tenni!” „De fogom, s meg fogod engedni, hogy e botra támaszkodjam,” felelt a német császár, egyszersmind egy erős botra mutatott, melyet a lépcsőkhöz való fölmenésnél szokott használni. Vilmos császár mintegy fél óráig időzött a Merán villában E villa nagyon szerény egy emeletes épület. A látogatás ideje alatt a két uralkodó kísérete a villa előtt várakozott. Az elfogadó terem egy szőlőn tömve volt virágokkal, az asztal közepén Hárldi baróné egy óriási virágcsokra állt. Ő felsége hálszobája egy keskeny helyiségből állt, fenyőfa ágygyal, kis mosdószék-renynyel s pár székekkel. A német császár látogatása után egy negyedórával királyunk visszaadta a látogatást a „fürdőkastély”-ban, mely idő alatt a német császár kísérete teljes díszben várakozott a lépcsőnél. A két uralkodó körülbelül negyedóraig beszélgetett együtt. Délután 3 óráig a német császárnál ebéd volt, melyen Szláv, Schwarzenberg és Rohan is résztvettek. Felköszöntőt nem mondtak; általában az ebéd alatt az eső szakadni kezdett s ezért a Bocksteinra tervezett kirándulásnak el kellett maradni. A másfél óráig tartó ebéd után királyunk vissza ment a Merán villába. Este a német császárnál tea estély volt. Mely 9 óraig

tartott. Az estély alatt a sraubinger-téren nagy néptömeg gyűlt össze, s mikor királyunk a „fürdőkastély”-ból kijött, egetverő riadás fogadta. Ő felsége kíséretével együtt gyalog kórsétát tett, s látható örömmel szemlélte a nagyon sikerült kiváltságát. A hegyormokon nagy famáglyákat s bengáli tüzeket gyújtattak meg. Másnap reggelre az idő kiderült. A király nyilatkozataiból, mint különösen fontosat följegyezzük azt, melyet Schwarzenberg és Rohan hercegeknek mondtott: „Önöknek” ugymond, „azt az örömdetes közlést tehetem hogy a legközelebbi birodalmi gyűlésben egész Csehország képviselve lesz.” A király már fél háromkor megreggelizett s 4 órákor kirándult Köschthalba; ezután pedig egyet sétált a Schwarzenberg kertben. 7 órákor az új katolikus templomba ment misét halgatni, ezután a Meranvillában a gyógybizottságot s a városi hatóságot fogadta. Ő felsége az új templom kifejtésére 500, a gasteini szegények részére 200, s a szegények fürdőházára 300 forintot adott át a polgármesternek, egy bennának pedig, mivel utközben találkozott, 50 frtot küldött. 10 órákor a király bucsulátogatást tett a németcsászárnál, melyet ez nagyedőre mulva visszonzott. Bucsuzáskor a német császár könnyes szemekkel azt mondá: „Ki tudja, fojok-e egymast viztot látni?” Az osztrák-magyar uralkodó vigasztalta őt, utalván erős szervezetre. Tegnap a német császár, mint mondták, szerencsét kívánt Ferenc Józsefnek a csapatai által Boszniában kivított sikeréért. — A bucsuzás alatt a közönség ismét a Meran-villa körül csoportosult, a teraszon a már említett méltóságok s nők által virágcsokorral. Miután a király a német császárt a készen álló kocsihoz kísérte, Schwarzenberg, Rohan hercegekkel Szlávval, Wodianerrel s többekkel beszélgetett. Mondel báró főhadiszédel intésére egy négylóvas postakocsi hajtattott elő, a király a jelenlévők közül többnek kezét nyugtatót, a nők virágcsokrait elfogadta, a kocsiába ült, köszönt s az osztrák néphymnus hangjai, hoch és éljenriadások közt eltávozott.

Az oroszok kitakarodása Ruméliából.

Burgasból írják a „Pol. Cor.”-nek, hogy mult hó 27-én hagyta el az utolsó orosz ezred a kelet-ruméliai földet. Stolypin is ugyanaz nap szállt hajóra. Burgas házaí már azelőtt való nap fel voltak lógózva és tömörkedni bolgár özönlott a kikötővárosba. Stolypin elurazása előtt a következő beszédet mondtotta:

„Soha senki se kételkedett abban, hogy a bolgárok az Oroszország és uralkodója iránti szeretet és hódolat érzelmeitől vannak áthatva. Ez érzelmeiket a bolgárok az anyatejjel szívták magukba s ezért második természetükkel kellett válniok. De a mi örömmel tölt el minket, az ama bizonyíték, hogy a bolgárok méltók a nép által a cár parancsára kivított szabadságra. Jóllehet a Kelet-Ruméliában teremtett dolgok közül sok a ti hibátok nélkül, kezdett ingadozni, mégis nyugodtan maradtok és hidegvérrel várjátok a jövődö dolgokat, minthogy abban a jogos reményben éltek, hogy önmagatokban találhatjátok az ellenállási erőt minden szélsőség ellen. Ebben a körülményben pillantom én meg a nemzet politikai bölcsességének és polgári erényeinek teljes fejlettségét.

Tanácslom nektek, hogy továbbra is ugyanezt az irányt kövessétek s kérék, maradjatok meg minden körülmény közt a törvényesség terén, hogy Európának ne adjatok rá okot, hogy nektek szemrehányásokat tegyen, és hogy a közös ügy ne veszélyeztessék. Ebben a reményben minden szláv egységére iszom, kik lépjenek föl mindig közösen a közös elszéggel ellen, bár honnan jöjjen is az.”

A „Zsivej” kiáltásoknak e beszéd után nem akart vége szakadni. Midőn némi csend állott be a philippopolis plébános Georgije és a nagy bolgár párt egyik feje felállott, Stolypin tábornokhoz közeledett következő Kelet-Rumélia 10 kerületének képviselője által aláírt, a cárhoz intézett feliratot olvasta föl:

„Mindenekelőtt inditattva érezzük magunkat legteljesebb hódolatunk és határtalan hálánk kifejezését alázattal juttatni császári felségdél elé.

A bolgárok becsülik és méltányolják az ön népe által értük hozott áldozatok nagyságát és isten és a világ színe előtt újra kijelenték, hogy ez érzelmeiket nemzedékről nemzedékre akarják át-származtatni. — A bolgárok háláját és hűségét szívleikből sem az idő, sem a körülmények nem fogják soha kitörölthetni. Oroszország iránti hódolatunkat, mint szentséget szívünkben minden száradon át megfogjuk őrizni.

Az orosz nemzet által hozott áldozatok oly nagyok és önzetlenek, a keleti keresztényekért ki-onított vér oly szent, hogy tulajdonképp egy nyelven tudja a kellő köszönetet szavakban kifejezni. Kérjük elhinni hogy a bolgárok a maguk részéről ké-szek felségee egy szavára minden lehető áldozatot meghozni és örömmel adni oda életüket közös érdekért.

Könyvismertetés.

Elemi számtan.

A n.m. vallás és közokt. m. kir. miniszter ur 1879 ik évi 17630. sz. a. kelt rendeletével kiadott

tanterv alapján írta dr. Zafferi Károly, főgymn. rendes tanár I. rész. Szathmár 1879. Ára 50 kr.

Ezen a címen jelent meg közelebből egy számtani kézi könyvnek első íve. A könyv a gymnasiumok, reáliskolák, első képezdek, felső nép- és polgári iskolák megfelelő osztályai számára készült. Minthogy pedig az épen most nyomtatás alatt álló műnek még csak ezen első íve fekszik előtünk; igen természetes, hogy az egészről jelenleg nem szólhatunk. Szerző, mint előszavában írja, segíteni akar a bajon, mely a mennyiségtani tankönyv firdalomban az alsóbb osztályokra előirt tananyag feldolgozásában mutatkozott. Szem előtt tartotta azon intenciót, melyet a legújabbban megjelent miniszteri utasításból kiolvast, i. a számtanban való biztosság elérése. Különös súlyt fektet a fejámsámlásra, melynek hatása az alaki képzettség növelésére igen nagy fontosságú. S ami nem kevésbé fontos: a kidolgozandó példákat úgy választja, hogy azok részben előkészítésül, részben pedig megerősítésül szolgálhatnak a földrajzi, történelmi és természetudományi ismereteknek. A mi nagyon helyes, mert valóban nem lehet eléggé oahajteni azt, hogy az egyes tantárgyak egymásnak feldolgozási anyagot szolgáljanak. Szerző, könyvének ezen első ívében feladata megoldására kerül a mennyiségtani fogalmak meghatározásainál a növendékek foglalkozási körét túlhaladó irányt; meghatározásai, irányai megszerzik s minden oda mutat, hogy az elemi számtanításnál e könyv valóban hégagot fog betölteni. — Egyuttal megemlítjük, hogy szerzőnek rajzoltató modorban írt „Magyarország s a földközi tenger mellékeinek képes földrajza” ugyanily osztályokra Tettey Nándor budapesti könyvkereskedő kiadásában e napokban kerül ki a sajtó alól.

KÜLÖNFÉLÉK

— Sztupa a színtársulatánál f. hó 14-én a „Niniss” került színpadra. A kis bohózatnak a magyar színpadokra való kirukkolása sokkal lármásabb volt, hogysen a közönség már jó előre ne igyekezett volna megismerkedni annak meséjével is. A könnyű, néhol a frivolitásba átmeneteket engedő darab, talán ezen jellegűt fogva kevés közönséget gyűjtött; pedig bizony megnézhetők volna azok is, a kik talán féltek tőle. Benkő Jolán (Niniss), bár nem tartozik a cimszerep, az ő sajátképeni szerepköréhez, csinos játékaival jól mulattatta a közönséget; Komáromy (Korniszky) egyike volt a legjobbaknak, míg Kazalický (Anatol) fúrge modorával tetszést aratott. Leginkább hatott különben Zádor (Gegoir) komikuma. Az egyes énekek leszámítva itt-ott a leszámítandókat, meglehetősen sikerültek.

— A s-sztgyörgyi szövd tanműhely. Illetékes helyről a következő helyreigazítás közlik: A székesfehérvári kiállításról szóló jelentés 89-ik lapján a sepsiszentgyörgyi szövdézi tanműhelyről foglalt megjegyzések annyiban helyesbítendők, hogy az egylet a szóban levő telket és épületet egészen bírja, abba még a kormánytól kiállításba helyezett segély kiadása előtt hurcolkodott s a telken a szükséges adóptálások után, céljainak egészen megfelelőleg fog berendezkedni. Megemlítendő még, hogy a telekvásárláshoz a kormány eddig csak 500 forinttal járult továbbá 40 ezer frt, az egyesületeknek csak kiállításban levén helyezve. A mi pedig az intézet igazgatóságát illeti, az ügybuzgalmáért, gyakorlatiaságáért teljes elismerést érdemel, élen derék elnökével Pótsa József ural, Háromszék megye főispánjával. Ezen tanműhely, mely mostanig a kezdet nehézségeivel küzdött, míg egyfelől szép reményekre jogosít, úgy másfelől a széki háziipar emelésével, jelentékeny szolgáltatokat van hivatva tenni.

— A helybeli legközelebbi tüzesetről lapunk mult számában egy rövid tudósítást tettünk volt közzé, melyben a többiek között az mondatott, hogy „a tüzőtök nem sokat segíthettek, mivel a feckendők rozsló lévén conserválva, egyelőre semmi vízet áll nem bocsáthattak a csövön.” A tudósítás ezen része többekre nézve sérelmesnek látszott s megfoghatatlan naivitással olyan szint kölcsönöztek annak, mintha ezt a „Nemere” „a tüzőtök egylet népszerűsítésére céljából” tette volna közzé. Mielőtt e felfogás terjesztésével szemben a szükséges lépéseket megtennők, e helyen csak egyszerűen visszautasítjuk azt, melyet tiszta szándékkal, józan ésszel a sajtó egyetlen képviselőjéről is elmondani nem szabad. A mi már most a dolog érdemét illeti, maga a választmány is elismeri átiratában, hogy „a tüznél jelen volt három szivattyú közül egyik kezdetben némi akadály miatt nem működött elég gyorsasággal, valamint igaz az is, hogy egy másik későbbi áthelyezés alkalmával részt vevő miatt egy néhány percig nem működött.” Mi sem mondhatunk annál többet egy szóval sem. Hanem a mit mondtunk, azt jour-

nalistai kötelességünk volt megmondani, a nélkül azonban, hogy akár a testület szervezését, akár annak egyes tagjait megbántani akartuk volna. Legjobban mi tudtuk és tudjuk nálunk egy tüzőtök társulat hasznát kellően méltányolni s azon tevékenység, melyet az egyesület mindnyájunk örömeire folytonosan kifejt, lapunk részéről minden időben a legnagyobb elismerésre talált. Épen ezért nem szabad a sajtó jóakaratu figyelemzetéseit szándékosan félre magyarázni, a mit az adott esetben tenni nem is lehet.

— Az érdeklélyes zvi ev. ref. kollegiumok tanárai ez év érdeklélyzetüket f. hó 24-én kezdődőleg Sepsiszentgyörgyön fogják megtartani. Ezen érdeklélyzet iskolák s általában a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az előjáróság.

— Nemtelen boszu. Szilágyi Imre és ennek öccse Ferenc, továbbá Pánti György, kik sz igazságszolgáltatás sötét odújából nem rég vergődtek napfényre, oly embertelen módon állottak boszut egy felt sérelemért, a mi a bünesetek krónikájában mostanában hallatlan. Ők ugyanis zaláni Ilyés Mózes és Apór Miklós ökreinek farkát megcsontkították, két legzebbik ökröknek pedig tüből metszették le farkukat. A gonosz amputálók ismét hűvösre kerültek.

— Szent-István ünnepére külön vonatok a Magyar államvasutakon. A folyó évi augusztus 20-ra eső szent István ünnepély s az e hóban tartandó szent János vásár alkalmából nyolc napi érvényességgel bíró II. és harmad osztályú menet terti jegyek fognak az északi vonal leg több állomásain, valami a keleti vonal Brassó, Segesvár, Erzsébetváros, Medgyes, Nagy-Enyed, Maros-Vásárhely, Nagy-Szeben, Kolozsvár, és Bánfi-Hunyad állomásain Budapestre különösen mérsékelt menetárak mellett kiadtni. — A mérsékelt menettérti jegyek az északi vonal állomásain folyó év aug. 19-én a keleti vonal Brassó, Segesvár, Erzsébetváros, Medgyes, Nagy-Enyed, Maros-Vásárhely, és Nagy-Szeben állomásain aug. 18-án, Bánfi-Hunyad és Kolozsváron pedig aug. 18-án és 19-én adatkak ki. — A visszautazása gyorsvonatok kivételével, bármily személyszállító vonattal, de legkésőbb aug. 26-án történhet. Bővebb felvilágosítás valamennyi állomásunk személy pénztáránál nyerhető — Budapest, 1879. évi aug. hó 12-én az igazgatóság.

— Egy hajmeresztő gyermekgyilkosság jött napfényre e hó első napján Ratko vidékén. J—i körjegyző és gazdaszönya, egy csinos szirk-i menyecske között gyöngéd szerelmi viszony fejlődött ki, mely nem soká maradt következmény nélkül. Mult hó utolsó napjain a körjegyző lakszobájában az említett gazdaszönyt szűlési fájdalomak lepték meg, a nő az legeszséges és kifejlődött gyermekek álló helyzetben szűlte meg, ki a köldökzsinoron egy ideig fűgve, a földre zuhant. Ekkor a kegyetlen anya a gyermeket ronggya csavarva az ágyba dugta, honnan ismét kivéve az ártatlan csecsemő agyát kapával zuzta szét, mely kegyetlenség után a hullát a szőnyeg takarta el földel hol 8 nap volt rejtve. Ekkor a jegyző kutyái lették fel a hullát s azt a községen végig hurcolva, annak egy alsó lábszárát elragták míg végre a falubeliek a kutyáktól elverték. Terhelő körülmény, az asszony előleges kihallgatása alapján a körjegyzőre nézve, hogy ő a szűlés tartama alatt a mellékszobában volt s az asszony kiáltásai dacára sem gondoskodott a kellő segítségéről.

— Szebb lesz mint volt Szegeden nagyban építkeznek. A „Sz. H.” szerint naponként átlag 100 nál több építkezési engedély adatik, mult szombatban plane 265. Tápén is meglehetett már tartani az első isteni tiszteletet: a lakosok nagy-szorgalommal dolgoznak Dorozsmán jótékony célú bál is volt. — Sándorfalván, az algólyi lakosság által telepített új községben már megkezdtek az építkezéseket: azonban a lakosság egy része Algyón építkezik. Ezek makacsul ragaszkodnak az ősi rögöz, bár egy Algyó helyén épülő új község teljesén ki van téve a jövőben is könnyen megtörténhet pusztulásnak: a mellett a régi község alacsony fekvésénél és átázott talajánál fogva nagyon egészségtelen. A lakosság megoszlását az illetékes felsőbbbbség úgy látszik, elnézi! pedig a vármegye saját részéről is kimondotta, hogy a lakosság Algyóról kitelepítendő. Ha ez a határozat végre nem hajtatik, akkor az algólyi lakosság két községé szakad s a régi falu hamaiból két új község keletkezik: Sándorfalva és az új Algyó. A lakosság megoszlásának aránya körülbelül a következő: a lakosok két harmad része Sándorfalván települt le, egy harmad része Algyón marad. A fiatal ögróf mindent elkövet az új község mielőbbi fölépítése érdekében. Még az idén szándékozik létesíteni Sándorfalván a legszükségesebb középületeket. Templomot, paplakot, urasági kastélyt, két gazdasztizti lakást s egy vendéglőt akar építtetni. Sándorfalvától legutóbb egy küldöttség tiszteletgett az ögrófról, hogy megköszönje a közönségnek adományozott 300 hold földet. A küldöttség és a lakosság nevében Rády plébános adott kifejezést Sándorfalva hálás köszönetének. Az özvegy grófné is nemesen buzgolkodik a nép nyomorának enyhítésén s a szükséges szenvedő lakosok gyámoltására Bécsben 22000 forintnyi szép adományt gyűjtött. A fiatal ögróf, ki jelenleg ssongrádmegyei

jóságon időz, vasárnap személyesen meg fogja teleníteni Sándorfalvát.

— Ubrik Borbála. A jászberényi örömházak egyik szabadalmazott Megárája e körme közé került és már a társadalom megvetése által ugys eléggé sujtott szerencsétlen lányokkal nemcsak hogy embertelenül bánt, de még élelmézsükről sem gondoskodott illendően, — sőt egyet a leányok közül, ki parancsának hódolni — magát áruba bocsátani — vonakodott, elzár a padlásra s naponta csupán a megélhetésre szükséges élelemmel látta el az által remélvén megtörni makacsságát. — Ily dolgok után általános lett az intőzetnel az elkeseredés: a lányok hazulról nem távozhatván, a történeteket egyik vendégük, egy jószívú emberbarátnak elpanaszolták és kérték segélyt. A segély nem késett soká, mert városi főkapitány vizsgálatot tartván, az elzárt Ubrik Borbálát szerzet belü nővéreivel együtt a fejedelemső nagy keserűségére — a szélrózsa minden irányában szabadon bocsátotta.

— Beküldetett a székiudvarhelyi ev. ref. kollegium értesítője a lefolyt távúrlól. Az előjáróság megbízásából szerkesztette Szakács Mózes tanvezető tanár. A 76 lapra terjedő, nagy gondnal szerkesztett értesítő magában foglalja a tanoda minden nevezetesebb mozzanatait. A tanár és tanítók száma 17, a tanulóké összesen a nyolc osztályban volt 311.

Érték- és váltó-árjaglam a bécsi cs. kir. nyiladnos. tőzsdén augusztus 15

Magyar aranyárak	91.53
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ II.	—
„ keleti vasut II. kibocsátási államkötv.	83.50
„ „ 1876. évi államkötvény	74.—
„ vasuti kölcsönkötvény	112.—
„ földterhermentesítési kötvény	86.75
Temesvári	85.—
Erdélyi	85.25
Horvátzlavon	87.50
Szólódézmaváltási	90.—
Oszták egys. államadósság papirban	66.60
„ „ ezüstben	68.35
„ Maranyárak	78.75
1860. államsorsjegy	125.—
Oszták nemzeti bankrészevény	826.—
„ hitelintézeti	267.—
Magyar hitelbank	255.—
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.50
Napoleon'd'or	9.31
Német birodalmi márka	57.75
London	16.95

Felölös szerkesztő: MÁLIK József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

PIACZI ÁRAK.

	Sepsi-Sz. györgy ang. 11.	Brassó, aug. 7.
	frt.	kr.
Buza (tisztá)	8	6 80
„ közepes	7 50	6 60
„ gyöngébb	0 50	4 —
Buza (vegyes)	—	3 10
Rozs	4 40	3 90
„ közepes	4 —	3 60
Árpa	3 10	3 50
„ közepes	3 —	2 30
Zab	2 40	2 50
„ közepes	2 40	4 40
Törökbuza	4 40	4 20
Kása	7 —	4 —
Borsó	—	7 50
Lencse	8 —	4 30
Fuszulyka	4 —	8 20
Lenmag	—	2 20
Burgonya	2 55	20
Marhahus	—	42 —
Disznóhus	—	44 —
Juhhus	—	30 —
Faggyu friss	36	30 32

CSAK

50 krajcárért.

Egy a belvárosban, a téhen piacon 414 szám alatt a felső emeleten lakó uri családnál iskolás gyermekek naponként

50 krajcárért

vétetnek fel. J) ellátásról, tanulásról gondoskodva van, a háznál mindig németül beszélnek.

ERTEKEZNI lehet a fentemlített 1—2 háznál.

Nyomatott Pollák Mórál Sepsiszentgyörgyön